

FRANKRIJK - CENTRAAL MASSIEF

DOOR DE BERGEN NAAR DE ZEE

In deel 2 over de gravelversie van de Grande Traversée du Massif Central heeft Ronald Jacobs nog zes dagen te gaan tot het eindpunt in Cap d'Agde aan de Middellandse zee. Een expeditie vol hoogtemeters, technische trails, schitterende natuur, genieten op de fiets en mentaal en fysiek afzien.

De gravelversie van de Grande Traversée du Massif Central (GTMC) heeft een lengte van 1430 kilometer en telt 23.240 hoogtemeters. De route voert door de bergen van de Morvan, langs de vulkanen van de Auvergne, dwars door het Nationaal Park van de Cevennen, over immense plateaus van de Causses en eindigt aan de Middellandse Zee. In deel 1 had Ronald Jacobs het zwaar, door het natte voorjaar waren veel paden veranderd in modderstroken. Toch legde hij 663 kilometer af in zes dagen. In het vervolg wordt de route nog zwaarder.

DAG 7: KOPPIGHEID EN EEN AFRADER

Na een heerlijke overnachting voert de route verder de bergen in over smalle, nagenoeg auto-loze wegen. Omhoog, omlaag, fraaie uitzichten, hier en daar een dorpje. De thermostaat mag in de ochtend gerust een standje hoger. Gelukkig trekt de bewolking na een paar uur weg en warmt de wereld om mij heen op naar tropische waarden. Het gevoel van vrijheid zorgt voor een brede glimlach op mijn gezicht. Genieten zoals dat alleen op de fiets kan. Het wordt nog fijner, want in Allanche heeft de enige bakker een terrasje met vier stoelen. Grijpen die kans. Een *pain aux raisins* en *pain au chocolat* met een overheerlijk bakkie.

De afgelopen week heeft mij geleerd: prijs de dag niet voor die om is en wees op alles voorbereid. Terecht, want de laatste 20 kilometers zijn vreselijk. Lange klimmen vol stenen, boomwortels en gedoe. Ik trap als een bezetene, elke vezel in mijn lijf doet mee en toch lijken de nog te rijden kilometers nooit tot een einde te komen. Dit zijn de momenten dat verstand niets helpt, maar koppigheid wel.

Doorgekookt kom ik aan bij het tussen niks en nergens

gelegen overnachtingsadres Domaine du Sauvage. Het is er druk omdat wandelaars naar Santiago de Compostela er bijna niet omheen kunnen. De dichtstbijzijnde plaatsen op de route liggen 20 kilometer verderop. Naar mijn smaak is dit adres een afrader. Ongeïnteresseerd personeel, slecht eten, slapen op een slaapzaal en niet eens een laken in bed. Mijn slaapmaatjes in het kamertje zijn drie wiskundeleraressen uit Parijs. Een geluk, ze spreken vloeiend Engels.

DAG 8: BOSSEN EN KLIMMEN

Een sober ontbijt en gaan. Op papier relatief een makkie. Tot de laatste 40 kilometer loopt het als een Zwitsers uurwerk. Eindelijk rijdend over echte gravelpaden tikken de hoogtemeters gestaag weg. In de uitgestrekte bossen liggen grote stapels op maat gezaagde boomstammen. Het maakt duidelijk dat de bossen hier economische waarde hebben. De machines waarmee de bosbouwers werken zijn gigantisch. Bij dit materieel lijken de tractors waarmee onze boeren protesteren miniatuurmodellen. De bomen zagen ze zo op maat. Misschien een tip voor de ME. Afijn, waar gehakt, of in dit geval gezaagd wordt, vallen spaanders. De trail ligt er kilometerslang vol mee.

In Bagnols-les-Bains staat er nog 41 kilometer met 900 hoogtemeters op het programma. De meeste moeten in een 16 kilometer lange klim worden overmeesterd. Vol goede moed sukkel ik de minuscule asfaltstrook op. Steil, maar goed te doen. Een met takken en stokken bezaaid nog steiler bospad op. Dan komen de stenen. Vechten voor iedere meter. Eerst gaat het nog, maar daarna volgt een totaal onfietsbare kilometer. Als de stenen afnemen is de oude vertrouwde modder er weer. Ik fiets en fiets en fiets,

zonder al te veel resultaat. De kracht vloeit weg uit de benen. Hoelang gaat dit nog duren? Gaat kruipen sneller? Niet over nadenken. Het is de werkelijkheid van het moment. En die werkelijkheid is gewoonweg zwaar klote! Niet kijken hoeveel hoogtemeters er nog te beslechten zijn. Omdraaien is toch geen optie, dus door! Het is soms net hardcore mountainbiken op een verkeerde fiets. Een paar uur later ben ik eindelijk boven op zo'n 1.550 meter. Soms is het gravel op het glooiende pad zo los dat het meer op een strandrace lijkt. De koeien kijken me aan of ik gek ben, en gelijk hebben ze. Na een zoevende afdaling rol ik Le Pont-de-Montvert binnen. Daar zijn ineens horden mensen en er klinkt livemuziek ter ere van de nationale feestdag 14 juli.

DAG 9: NOODWEER EN AANPASSING

Tijdens het ontbijt waarschuwt de uitbaatster: "Het lijkt nu prachtig weer te worden, maar vanaf een uur of drie komt er hevig noodweer. Dan moet je niet op je fiets in de bergen zijn." Op de weer-app komt een soortgelijk pushbericht. Wat is wijsheid? Ik neem een pijnlijke maar noodzakelijke beslissing. Sainte-Enimie valt uit de route. Heel jammer want het schijnt het mooiste dorp van Frankrijk te zijn. Maar ja, het Nationaal Park van de Cevennen, dat op de Werelderfgoedlijst van de Unesco staat, mag zeker niet ontbreken.

De gravelroute verandert vandaag in een racefietsavon-

tuur. Door de wunderschone kloof van de Tarn slingerend naar Florac. Vandaar de Col de la Pierre Plate op. Ondanks de brede gravelbanden worden de 470 hoogtemeters in een kleine 6 kilometer verbazend gemakkelijk overbrugd. Zware wolken pakken zich samen boven de bergen. In het westernlandschap van de Cevennen lossen ze weer op. Een loos weeralarm? Het golvende parcours met fraaie vergezichten en de totale solitude maken de route de moeite waard. In mijn gedachten ontstaat al een racefietsversie van de GTMC. Even geen rotsen en gedoe, 'gewoon' hoogtemeters maken en genieten.

De grote opdracht van vandaag komt als laatste. 13 Kilometer naar de één-na-hoogste top van de Cevennen, de 1.560 meter hoge Mont Aigoual. Hoe dichterbij de top, hoe mistiger. Ik bots er bijna tegen het uit de kluiten gewassen in 1894 voltooid en nog in gebruik zijnde meteorologisch instituut. Het fantastische uitzicht is er op dit moment niet. Het maakt de klim tot een licht zinloze exercitie. Wat lekkers in het restaurant geeft troost. Tijdens de afdaling begint het te regenen. 7 Kilometer verder en net voordat een bang makend onweer losbarst, staat mijn fiets in de garage van het hotel. Yep, de route aanpassen was de juiste keuze!

DAG 10: HIKEN EN VERSLETEN REMMEN

Ook in het Centraal Massief wil het niet echt zomer worden.

LINKS: Grillige rotsformaties op dag 11. RECHTS: Uitgestrekte wijnvelden zover het oog reikt in de Languedoc.

Het hoort nu snikheet te zijn, maar bij het vertrek gaat een jasje aan en dan nog zit ik te bibberen op de fiets. De route begint prima. Heerlijke, klimmende gravelpaden door het bos met boven granietrotsen en een prachtig zicht in een diepe kloof. Zelfs de afdalingen gaan flitsend. Totdat na een kilometer of 30 de navigatie aangeeft dat de route naar links loopt. Links? Huh, daar is niks. Of toch? Er loopt een amper zichtbaar smal wandelpad. Zo'n pad dat avontuurlijke hikers met stokken nemen. Het wordt smaller, steiler en dichter begroeid. Oppassen dat ik niet naar beneden kukel. Het duurt een kleine kilometer. Dan verandert het in een steile, stenige singletrail. Om vervolgens in een nauwelijks fietsbaar keienpad over te gaan en vervolgens een klim naar het uitzichtpunt over het spectaculaire Cirque de Navacelles. De kloof van dit Unesco Werelderfgoed is 300 meter diep.

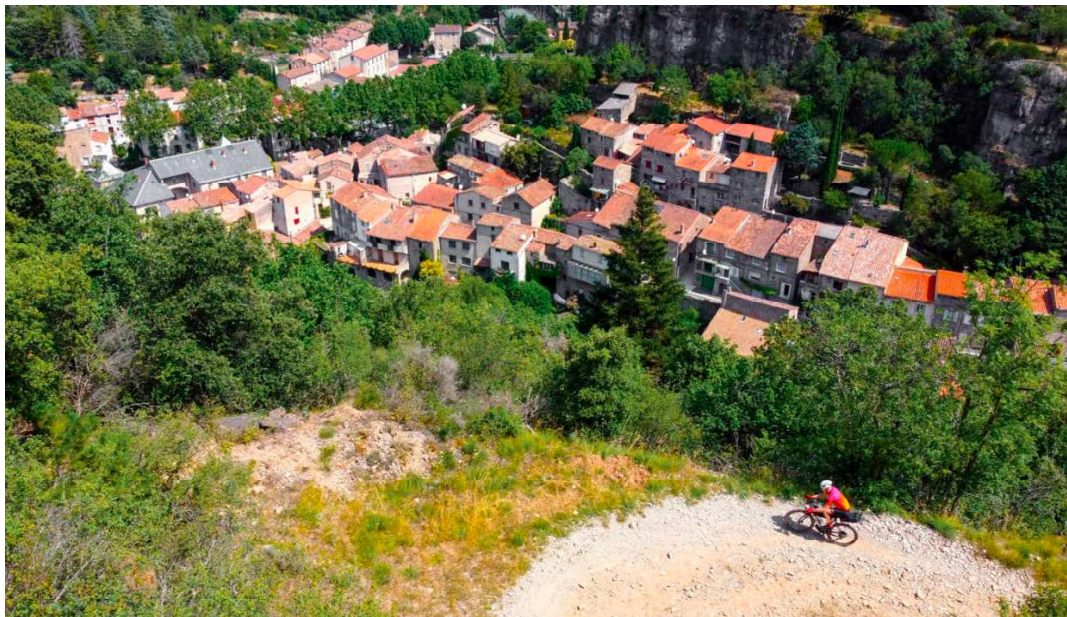
Onverwacht zijn de laatste 8 kilometers stevigste kost. Overnachtingsplaats is het wonderschone vestingstadje La Couvertoirade, waar eens de Tempeliers de scepter zwaaiden. Nu zijn het toeristen die er de dienst uitmaken. Wel vreemd die drukte, op de trails kom ik nooit een mens tegen.

Voor vertrek van de GTMC had ik nieuwe remblokken gemonteerd. Die van de voorrem zijn nu helemaal op. Gelukkig heb ik reserve-exemplaren meegenomen, want naar een fietsenwinkel kun je ook hier fluiten. Elke dag controleer ik

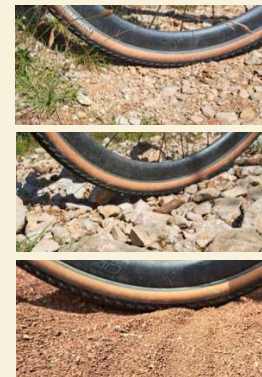
HET LANDSCHAP ONDERGAAT EEN METAMORFOSE. SOMS LIJKT HET WEL TOSCANE

Zicht op de historische bovenstad van Saint-Flour, die dateert uit de elfde eeuw.

GRAVEL IN ALLE SOORTEN EN MATEN OP DE GTMC

mijn Apex Onxy op scheurtjes. Het mag een wonder heten dat het frame al dit geweld van de GTMC overleeft en de carbon wielset niet dubbelvouwt.

DAG 11: VLINDERS EN KREKELS

Het landschap ondergaat een metamorfose. Zo af en toe lijkt het op Toscane. Net als de afgelopen week bevolken miljoenen bontgekleurde vlinders de bergen. Op de klim vanuit Lunas komen de fiets en ik geregeld tot een *surplace* omdat het achterwiel doorslipt door een totaal gebrek aan grip in de losse steentjes. De snelheid valt op de vingers van één hand te tellen. De kloof is een bakoven, het zweet gutst uit al mijn poriën. Aan de slechte 4,5 kilometer lijkt geen eind te komen. Erover zeuren heeft geen zin, want wie wilde dit ook alweer? Juist ja, deze sukkel. Gewoon doorgaan, trap voor trap! Ooit ga ik er komen.

In de heftige afdaling ben ik blij dat ik geen kunstgebit heb. Het klappert gegarandeerd uit je mond. De krekels schreeuwen hier nog luider dan de afgelopen dagen. Volgens mij lachen ze me in het krekeliëns uit. Een doorn als een mes veroorzaakt niet veel later de enige lekke band. De laatste kilometers gaan door een gebied vol rode aarde gevolgd door grillige rotsformaties waarin met enige fantasie allerlei figuren zijn te ontwaren. Na aankomst doe ik voor de laatste dag een vakantiewasje. Binnen een half uur kookt de zon de kleding droog.

DAG 12: DRUIVENRANKEN EN DRUKTE

Vandaag wordt het heel warm. Genoeg reden om al bij het eerste licht te gaan fietsen. Eerst een afdaling en dan de laatste lange klim. Al na een paar uur geeft de navigatie 43 graden aan. Opnieuw verandert de omgeving. Druivenranken zijn het hoofdgerecht met een bijgerecht van korenvelden, her en der wat stukjes bos afgewisseld met een paar cactussen. Ik ben in de streek van de Languedoc. Door de vele wijnhuizen onderweg zou je niet denken dat de wijnhandel in Frankrijk een tanende business is. Een regelrecht wonder vandaag: alle paden zijn goed berijdbaar. Is dit gravelen zoals gravelen bedoeld is? Mooi meegenomen, de stadjes met gezellige terrassen liggen op redelijke afstanden van elkaar.

Voelde de hele GTMC tot nu toe als werk, met de overzichtelijke 1213 hoogtemeters van vandaag lijkt deze dag verdraaid veel op vakantie. Heerlijk! Nog dicht bij Cap d'Agde, het eindpunt van de GTMC, hoe drukker het wordt. Campings, hotels, appartementencomplexen, waterparken, bungeejump-installaties en volle stranden bepalen het beeld. Mannen en vrouwen in badkleding met een paar pondjes te veel bevolken de terrassen en de boulevards. Of ze hoge punten scoren bij de smaakpolitie valt te betwij-

felen. Het zijn precies al die dingen waar ik niet naar op zoek ben als het om vakantievieren gaat. Maar je zult mij er niet over horen, ieder het zijne.

ONOPHOUELIJKE STRIJD

Op het eindpunt tuur ik nog even over de Middellandse zee. Dan ga ik terug naar het hotel voor een overheerlijk diner aan het water. Daar mijmer ik nog na over de onophoudelijke strijd met de elementen en de trails. Wie wil ontsnappen uit zijn of haar comfortzone hoeft niet verder te zoeken. Warmte, koude, regen, heftige trails, keien en gravel in alle soorten en maten, glad en totaal versleten asfalt en bospaden in oneindige wouden. Supersnelle, maar nog veel meer technisch uitdagende afdalingen, fietsbare en onfietsbare klimmen; de gravelversie van de GTMC heeft het allemaal. Landschappelijke hoogtepunten worden afgewisseld met ogenschijnlijk verlaten dorpen en historische stadjes. Het gewonnen zelfinzicht en het naderen van de mentale en fysieke grenzen neem ik mee naar huis, net als een hoofd vol schitterende herinneringen en een gevoel van geluk dat je alleen kunt ervaren op de fiets. Een grote meevaller is dat hersenen vergeten hoe pijn voelde, en dat is maar goed ook anders stapte ik nooit meer op de fiets.

Bij Annie is het goed toeven, even tijd voor een lekker bakkie.

ETAPPE	NAAR	AFSTAND	KLIMMEN	DALEN
7	ST ALYRE-ÈS-MONTAGNES - DOMAINE DU SAUVAGE	137	2813	274
8	LE PONT-DE-MONTVERT	121	2088	2500
9	L'ESPEROU	115	2537	2188
10	LA COUVERTOIRADE	128	2500	2948
11	CLERMONT-L'HÉRAULT	67	1132	1678
12	CAP D'AGDE	113	1213	1428

TOTAAL **681 KM** **12.283 HM** **11.016 DM**

REISINFO

De afstand van Utrecht naar startplaats Avallon is met de auto 626 kilometer. De mountainbikeroute van de GTMC is helemaal uitgetijld. De gravelvariant moet je downloaden en is praktisch gezien alleen met een navigatie-apparaat te rijden.

De Grande Traversée du Massif Central is een samenwerkingsverband tussen drie regio's, tien departementen en vijf nationale parken.

la-gtmc.com en la-gtmc/itinaire/grande-traversee-du-massif-central-gravel

Occitanie: visit-occitanie.com/nl/hobbys/roomen/fietsend

Bourgondie: bourgondie-toerisme.com

ACCOMMODATIES

Anzat-le-Luguet: auvergne-destination.com/fiches/chez-dam-bea

Domaine du Sauvage: sauvage-en-gevaudan.com/coordonnees.php

L'Espérou: hotel-aigoual.com

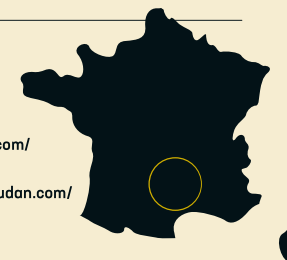
Couvertirade: aubergeduchatperche.com

Mourèze: aubergedevalmoureze.com

Agde: yseria.fr

RETOUR

Er zijn verschillende mogelijkheden om terug te gaan naar startplaats Avallon, maar lastig is het sowieso. Per trein: de hogesnelheidstrein naar Parijs en vandaar naar Avallon. De fiets moet dan worden ingepakt. Mijn oplossing: een auto huren naar Dijon en vandaar met de trein naar Avallon, of de laatste 100 kilometer met de fiets afleggen.

DE ROUTES
ZIJN TERUG
TE VINDEN
OP FIETS.NL
OF VIA DE
QR-CODE:

